

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Saksbehandlar, innvalstelefon
Rådgivar Astrid Buset, 71 25 85 41

Vår dato
26.08.2014
Dykkar dato
25.08.2014

Vår ref.
2014/3357/ASBU/433.52
Dykkar ref.

Sunndal kommune
Postboks 94
6601 Sunndalsøra

Avslag på søknad om felling av skadegjerande jerv - Sunndal kommune

Vi viser til søknad av 25.08.2014 frå Sunndal kommune og skadefellingsløyve på jerv ved Røymo i Sunndalen. Vi viser også til telefon- og epostkontakt mellom Sunndal kommune og Fylkesmannen i forkant av søknaden.

Med heimel i Naturmangfaldlova § 18 første ledd b) og § 77; jf. §§ 1, 3, 4 og 9 i rovviltforskrifta av 18.03. 2005 avslår Fylkesmannen søknad om skadefelling av jerv i beiteområdet sør for Røymo – aust for Grøvudalen i Sunndal kommune.

Juridisk grunnlag for avgjerala

Etter viltlova er jerv, bjørn, ulv og kongeørn freda. Dette inneberer at målsetjinga om ei berekraftig forvaltning er eit overordna omsyn ved forvaltning av desse artane. Fellingsløyve kan gjevest for å hindre at rovvilt gjør skade på bufe og tamrein. Ved vurdering av om det skal gjevest løyve til skadefelling skal det leggjast vekt på føringane i den regionale forvaltningsplanen.

I § 18 i naturmangfaldlova står det mellom anna følgjande om anna uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene:

“Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom, (...) Vedtak etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte.”

I §§ 8 og 9 i Forskrift om forvaltning av rovvilt fastsatt ved kgl res 18.03.05 står det følgjande om kvote for og iverksetting av betinga skadefelling:

§ 8. Kvote for betinget skadefelling av gaupe, jerv, bjørn og ulv

Dersom vilkårene i forskriften § 7 er oppfylt, kan en rovviltnemnd tildele kvote for betinget skadefelling på gaupe, jerv, bjørn og ulv til fylkesmannen for å forhindre at disse artene gjør skade på bufe eller tamrein. Kvote for betinget skadefelling gjelder fra 1. juni til og med 15. februar.

(...).

§ 9. Fylkesmannens myndighet til iverksetting av betinget skadefelling

Fylkesmannen kan av eget tiltak eller etter søknad fatte vedtak om iverksetting av felling for å forhindre fremtidig skade innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltnemnden, jf. forskriften § 8, eller Direktoratet for naturforvaltning, jf. § 13. Fylkesmannen kan delegeres sin myndighet til iverksetting av slik felling til kommunen i særskilte tilfeller.

Ved vurderingen av om det skal ges tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til:

- a) områdets betydning som beitemark
 - b) skadenes omfang og utvikling
 - c) potensialet for fremtidige skader
 - d) muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak.
- (...)

Etter naturmangfoldlova § 5 er det et mål at artane og deira genetiske mangfold skal bli ivaretatt på lang sikt og at artane skal kunne forekomme i levedyktige bestandar i sine naturlege utbreiingsområde. Tiltak etter naturmangfoldlova skal likevel vegast opp mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. Naturmangfoldlova § 5 og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning er konkretisert gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskrifta og gjennom den regionale forvaltningsplanen for rovvilt i region 6.

Rovvilstnemnda region 6 Midt-Norge har i vedtak 23. mai 2014 sak 12/14 fatta vedtak om kvote for betinga skadefellingsløyve for jerv. Fastsatt kvote er fem (5) individ i perioden 1. juni 2014 – 15. februar 2015. Det er per dags dato ikkje felt jerv på skadefellingskvota.

Den aktuelle situasjonen

Ein har ikkje full oversikt over talet på sakna dyr i beiteområdet Røymo – Grøvudalen. I følgje opplysningar frå Statens naturoppsyn (SNO) er det funne til saman fem kadaver av sau i inneverande beitesesong i beiteområdet:

- ✓ 3 lam dokumentert tatt av jerv
- ✓ 1 vaksen sau, usikker jerv
- ✓ 1 vaksen sau, ukjent årsak

Forebyggande tiltak

Fylkesmannen har gjeve tilskot til utvida tilsyn, fortrinnsvis med hund, til Sunndal kommune for inneverande beitesesong. Det er frå 23. august satt i gang tidleg nedsanking av sauebesetningane i området. Normal sankedato i området er 20. september, og sinkinga er satt i gang etter avtale med Fylkesmannen. Fylkesmannen har gjeve tilslagn om økonomisk støtte ved bruk av FKT-midlar, for å styrke bemanninga knytt til nedsankinga og til beredskapsgjerde.

Fylkesmannen sine vurderingar:

Etter naturmangfoldlova § 7 skal prinsippa i §§ 8 til 12 leggast til grunn som retningsliner ved offentleg myndigheitsutøving. Offentlige vedtak som kan påverke naturmangfaldet skal så langt det er rimeleg vere tufta på vitskapleg kunnskap om artar sin bestandssituasjon samt effekt av påverknad, jf § 8.

Gjennom det nasjonale overvakingsprogrammet for rovvilt er det god kunnskap om jerven sin bestandssituasjon og den samla belastninga som jervebestanden blir utsatt for, jf. naturmangfaldlova § 10. DNA-overvaking av jervestamma gir også eit verdifullt supplement til yngleregistreringane. Ut over nokre påkjørslar og predasjon skjer avgangen av jerv i hovudsak gjennom lisensfelling og skadefelling.

Det nasjonale bestandsmålet på 10 årlege ynglingar i rovviltregion 6 blir oppretthalde ved å ha jerv innafor jerveområdet i Sunndalsfjella og Reinheimen, samt innafor dei utpeika jerveområda i Trøndelagsfylka. Fylkesmannen viser til forvaltningsplanen for rovviltregion 6, der det er mål om å tre årlege ynglingar av jerv i Sunndalsfjella og Reinheimen. Dette området er det einaste området i Møre og Romsdal der det er fastsett mål om ynglende jerv. Det er i Møre og Romsdal dokumentert 2 ynglingar av jerv i 2014. Begge i Trollheimen. Dette er område utan mål om ynglende jerv, og der SNO på oppdrag frå Miljødirektoratet har effektuert hiuttak i vår. Vidare er det antatt ei jerveyngling i Norddal kommune, innafor område med mål om yngling.

Fylkesmannen vurderer ut frå dette kunnskapsgrunnlaget som godt, og føre-var-prinsippet i § 9 blir difor tillagt lita vekt i saka.

Etter rovviltforliket punkt 2.2.19 skal soneinndelinga forvaltast tydeleg. I prioriterte rovviltområder skal sauproduksjon og andre produksjonar basert på utmarksbeite tilpassast gjennom forebyggande tiltak, med utgangspunkt i forekomsten av rovvilt i beiteområdet.

Fylkesmannen vurderer, at det beste verkemidlet for å unngå og forebygge vidare tap av sau til jerv i det aktuelle området i Sunndal, er tidleg nedsinking av buskapen til beredskapsbeiter, jfr. rovviltforskrifta § 9 andre ledd.

Det regionale bestandsmålet for jerv er ikkje nådd, og eit uttak av jerv ved skadefelling vil kunne verke negativt inn på overlevinga og bestandsutviklinga til jervebestanden i vår forvaltningsregion, jfr. dei nasjonale bestandsmåla fastsatt gjennom rovviltforskrifta.

Konklusjon

Med bakgrunn i at det regionale bestandsmålet for jerv ikkje er nådd, og det er sett i verk forebyggande tiltak for å redusere framtidig skadepotensial på sauebesetninga, finn ikkje Fylkesmannen at det er grunnlag for å innvilge søknaden om skadefelling av jerv.

Ut frå vurderingane ovanfor og med heimel i Naturmangfaldlova § 18 første ledd b) og § 77; jf. §§ 1, 3, 4 og 9 i rovviltforskrifta av 18.03. 2005 avslår Fylkesmannen søknad om skadefelling av jerv i beiteområdet sør for Røymo – aust for Grøvdalen i Sunndal kommune.

Med helsing

Linda Aaram (e.f.)
miljøverndirektør

Astrid Buset

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

kopi:

Statens naturoppsyn
Anne Grete Røymo

Postboks 5672 Sluppen
Røymo

7485 Trondheim
6613 Gjøra